

Journal. 2021. №17(2). URL: <https://doi.org/10.19044/esj.2021.v17n2p1> (дата звернення: 21.02.2021)

6. French Civil Code. URL: <http://www.fd.ulisboa.pt/wp-content/uploads/2014/12/Codigo-Civil-Frances-French-Civil-Code-english-version.pdf> (дата звернення: 21.02.2021).

7. German Civil Code. URL: http://www.gesetze-im-internet.de/englisch_bgb/index.html (дата звернення: 21.02.2021).

Анастасія Аксютіна,
старший викладач кафедри
цивільно-правових дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук

ДО ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ КАТЕГОРІЇ «ПРОДЮСЕР»

Останнім часом процес створення літературно-художніх творів відбувається авторами у тісній співпраці із продюсерами, які здійснюють організаційні, маркетингові, фінансові функції щодо створення та використання результату творчої діяльності. З метою удосконалення термінологічного апарату цивільного законодавства, а також усунення протиріч між поняттями, які використовуються в сфері інтелектуальної власності, існує нагальна необхідність визначити і дослідити такий термін як «продюсер». Так, в понятійний апарат цивільного права введено лише одне поняття «продюсер фільму» - під яким розуміється фізична або юридична особа, яка організує та фінансує створення аудіовізуального твору [1], або яка бере на себе ініціативу і відповідальність за фінансування, виробництво та розповсюдження фільму [2].

Як відомо, слово «продюсер» - англійського походження (від лат. «створювати», «проводити») і означає довірену особу кінокомпанії яка здійснює ідейно-художній та організаційно-фінансовий контроль за постановкою фільму. Якщо звернутися до словника іншомовних слів, то під продюсером розуміється адміністративно-фінансовий організатор діяльності зі здійснення певного комерційного проекту (різних шоу, концертів, телепрограм, запису альбомів, дисків, відеокліпів, тощо) [3]. Великий тлумачний словник визначає продюсера, як адміністративного та фінансового організатора діяльності співака або естрадного ансамблю (концертів, гастролів, музичних альбомів, та ін.) [4]. Як бачимо, на даний час в цивільному праві термін продюсер розглядається достатньо вузько, і лише обмежується діяльністю з виробництва фільму.

Термін «продюсер» є загальноживаним в закордонній практиці, про це свідчить не тільки американський досвід, а і досвід інших європейських країн, зокрема, в Британському театрі продюсерами називають режисерів-постановників вистав, у бродвейському театрі продюсер працює разом з власником театру. Більшість п'єс сучасних американських драматургів, поставлених на Нью-Йоркській сцені (окрім тих що є національним надбанням) ставляться за Затвердженим Постановочним Контрактом (ЗПК) Гільдії Драматургів в результаті переговорів між продюсером і автором з дозволу Гільдії [5].

Виходячи із самого визначення поняття «продюсер», можна зробити висновок, що це особа яка не тільки здійснює організаторські функції, але бере на себе комерційні ризики та фінансову відповідальність за результати творчого проекту а також бере участь в розподілі прибутку. Тому вживання такого іншомовного слова в законодавстві є виправданим, оскільки адекватного заміника, який би найбільш повно відображав суть функцій даної особи немає. Існує синонім як творець, але всю повноту прав та обов'язків даний термін не відображає, оскільки чинне законодавство України творцями визнає авторів, тобто фізичних осіб, творчою працею якої створений об'єкт права інтелектуальної власності, нічого не кажучи про його організаторські функції.

Отже, на нашу думку, продюсер - це фізична чи юридична особа, що проводить діяльність, спрямовану на створення комерційно привабливого продукту в сфері мистецтва шляхом здійснення довгострокових творчих та/або матеріальних вкладень в об'єкт у поєднанні зі здійсненням організаційних, технічних, рекламних, забезпечувальних функцій, а також фінансового, кадрового й іншого видів контролю за процесом «творчого виробництва».

З метою уніфікації, уникнення розпорошення та протиріч між різними поняттями в сфері інтелектуальної власності, а також враховуючи багатогранну правову природу продюсерської діяльності, яка в свою чергу передбачає великий обсяг прав та обов'язків сторін – учасників такого правочину доцільним вбачається введення на законодавчому рівні поняття «продюсер», що також буде сприяти входженню України в Європейську спільноту.

1. Про авторське право і суміжні права. Закон України від 23.12.1993 р. №3792-ХІІ// Відомості Верховної Ради України. 1994. № 13. ст.64.
2. Про кінематографію. Закон України від 13.01.1998 р. №9/98-ВР// Відомості Верховної Ради України.1998. №22. ст. 114.
3. Л.І. Шевченко 2008 Новий словник іншомовних слів: близько 40 000 сл. і словосполучень, Київ, 2008 с. 205.
4. Л.І. Шевченко Великий тлумачний словник. Сучасна українська мова. Донецьк: ТОВ ВКФ «БАО». 2008 с. 704
5. А. А. Атанесян (2013). Наука продюсировать. *Искусство кино*, 107-108.

Олександр Бондар,
доцент кафедри
цивільно-правових дисциплін,
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук

НЕДОСТАТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ ЯК КРИТЕРІЙ НЕВІДПОВІДНОСТІ ПРАЦІВНИКА ЗАЙМАНІЙ ПОСАДІ АБО ВИКОНУВАНІЙ РОБОТІ

Відповідно до положень чинного трудового законодавства критерієм підтвердження виявленої невідповідності працівника займаній посаді або виконуваній роботі виступає його недостатній рівень кваліфікації для виконання своєї трудової функції. Водночас, слід підкреслити, що ні у чинному Кодексі законів про працю України (далі – КЗпП України), ні в інших нормативно-правових актах з питань регулювання трудових відносин не міститься чіткого визначення термінів «кваліфікація», «достатня кваліфікація» та «недостатня кваліфікація», зрозуміло що й не розкривається і зміст вказаних доволі важливих понять. Вказана термінологічна прогалина суттєво ускладнює правозастосовну діяльність, оскільки відсутні чітко встановлені показники за якими роботодавець має визначати недостатність кваліфікації працівника, отже робить це на свій розсуд, суб'єктивно, чим позбавляє працівника права відстоювати свої інтереси та доводити достатність рівня своєї кваліфікації на місці, тобто безпосередньо на підприємстві. Вже сталим є у наці трудовою праву те, що у визначення терміну «кваліфікація» вкладають наявність у працівника певного рівня теоретичних знань та практичних навичок за конкретною професією, спеціальністю чи посадою, за допомогою яких він може на належному, відповідному встановленим вимогам та достатньому для роботодавця рівні виконувати свої трудові обов'язки, встановлені у чинному трудовому законодавстві, колективних договорах та угодах, та безпосередньо у трудовому договорі. Кваліфікація – це своєрідний рівень навченості працівника виконувати конкретну роботу у межах певної спеціальності, професії чи посади. Зокрема, С.С. Карінський розглядав кваліфікацію як ступінь підготовленості працівника, що дозволяє йому виконувати роботу певного рівня складності, тобто наявність у нього необхідних для цього теоретичних знань і практичного досвіду [1].

У свою чергу, О.В. Смірнов зазначає, що під кваліфікацією доцільно розглядати ступінь оволодіння працівником теоретичними знаннями та практичними навичками для виконання роботи за певною спеціальністю: «Кваліфікація характеризує насамперед якісну сторону здатності працівника до праці, вона дає можливість визначити, якої складності роботу він у стані виконувати» [2]. Водночас, В.М. Жарков характеризує кваліфікацію через ступінь підготовленості працівника, що, у свою чергу, дозволяє виконувати роботу певного рівня складності, наявність певних теоретичних знань та практичного досвіду [3]. Також до вказаних думок вчених-трудоуників приєднуються й науковці зі суміжних галузей знань. Так, у економіці праці під кваліфікацією також розуміють ступінь оволодіння працівником